

ගතිලක්ෂණ න්‍යායේ ඉගැන්වෙන මහා පෞරුෂ සාධක, බෞද්ධ මනෝවිද්‍යාව හා දක්වන සාමාන්‍යත්වය පිළිබඳ කුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

එච්. ජී. සී. සම්පත්

හැඳින්වීම

මිලියන සංඛ්‍යාත ලෝක ශිෂ්‍ය සංහතිය තුළ කායිකව හෝ මානසිකව එකිනෙකාට සමාන ශිෂ්‍යයන් දෙදෙනෙකු දැකිය නොහැකි ය. ශිෂ්‍ය සංහතිය තුළ පමණක් නොව සමස්ත මිනිස් ප්‍රජාව තුළ ම එවන් ස්වභාවයක් දැකිය නොහැකි ය. මෙම ශිෂ්‍ය විවිධත්වය තුළ ප්‍රකට වනුයේ එකිනෙකට අසමානවූ පෞරුෂයන් ය. ගෝල්ඩන් ඕල්පොට් ට අනුව “පෞරුෂය යනු පුද්ගලයා තුළ ඇති මනෝකායික පද්ධතීන්ගේ ගතික සංවිධානයයි.” පුද්ගලයා සිය පරිසරයට අසමසම අයුරින් සැකසීම තීරණය වන්නේ මෙම පද්ධති මගිනි. මෙහි එන ගතික සහ අසමසම යන වචන ප්‍රකට කරනුයේ පුද්ගල පෞරුෂයෙහි විවිධත්වය ම වේ (මැල්හොට්‍රා, 2004).

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියෙහි නිරතවන ගුරුවරයාට පෞරුෂ විවිධත්වයන් සහිත සිසුන් වෙන් වෙන්ව මනාව හඳුනා ගැනීම ඉතා වටනේවෙ යි. ශිෂ්‍යයා පිළිබඳ එම අවබෝධය සිය ගුරු භූමිකාව පහසුමෙන් ම ඵලදායී කරනු ලබයි. ඵලදායී ගුරුවරයා සෑම විටම සිය අභිමුඛ සිටින ශිෂ්‍යයාගේ කායික මානසික විවිධත්වය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු වේ. ඒ සඳහා ගුරුවරයාට මාර්ගෝපදේශකත්වය සපයන ඉපැරණි හා නූතන ඉගැන්වීම් රැසකි. ඉහුදු, ගතිලක්ෂණ න්‍යායට වෙසෙස් ස්ථානයක් හිමිවේ. මන්දයත් ගති ලක්ෂණ න්‍යාය මගින් ශිෂ්‍යස් වභාවය හඳුනා ගැනීමට ප්‍රාමාණික දායකත්වයක් සපයන බැවිනි. සමබර පෞරුෂ සංවර්ධනය නූතන මෙන් ම අතීත දාර්ශනිකයන් ද අවධානය යොමු කළ ක්‍ෂේත්‍රයකි (වන්දරතන, 2014). නූතන ගතිලක්ෂණ න්‍යාය ඉදිරිපත් කරන න්‍යායාත්මක කරුණු ඉපැරණි දාර්ශනික ඉගැන්වීමක් වන බෞද්ධ ඉගැන්වීම් සමග ද කුලනාත්මක ගැලපීමක් සිදු කළ හැකිවේ. එසේ තළනය කිරීමෙන් ඉදිරිපත් වන නව ප්‍රවේශයන් හරහා විවිධ ශිෂ්‍ය පෞරුෂයන් මනාව හඳුනා ගැනීමටත් එමගින් ස්වකීය ගුරු භූමිකාව ඵලදායීව මෙහෙයවීමටත් අවකාස සැලසේ. ඉන් ළමා පෞරුෂ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය මෙන් ම සමස්ත අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය ම සාර්ථකත්වයට පත් කළ හැකිවේ. නමුත් එවන් කුලනාත්මක අධ්‍යයනයන් මගින් තත් විෂය ක්‍ෂේත්‍රයට උත්පාදනය වූ දැනුමක් ඇත්තේ අල්ප වශයෙනි. ඉපැරණි මෙන් ම නූතන ඉගැන්වීම් එකිනෙක ගැලපීමෙන් නව්‍ය හා වටිනා අනාවරණ ඉදිරිපත් විය හැකිය. එය තත් විෂය ක්‍ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනයට හේතු වේ.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය ලෙස සන්දර්භ විශ්ලේෂණය (Content Analysis) භාවිත කෙරේ. මෙය තත් විෂය සන්දර්භයේ තේමා, සංකල්ප හා න්‍යාය ආදිය භාවිත කරමින්

ප්‍රමාණ කිරීමේ හා විශ්ලේෂණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයකි. වෙනත් ලෙසකින් කියතොත් සන්දර්භ විශ්ලේෂණය යනු යම් යම් ගුණාත්මක දත්ත තුළ පවතින ඇතැම් වචන, තේමා හෝ සංකල්ප භාවිත කරමින් සිදුකරන පර්යේෂණ විශේෂයකි (<https://www.publichealth.columbia.edu>). දත්ත රැස්කිරීමේ දී ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය ලෙස සූත්‍ර හා අභිධර්ම පිටක භාවිතයට ගැනෙන අතර ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ලෙස තත් විෂය තේමාව හා සබැඳිව ලියැවී ඇති ප්‍රාමාණික වියතුන් පළ කළ කෘති, සඟරා, ශාස්ත්‍රීය ලිපිහා අන්තර්ජාලය භාවිත කරනු ලැබේ. මෙම පර්යේෂණයේ දී බෞද්ධ සාහිත්‍ය හෝ අටුවා පරිශීලනයක් සිදු නොවේ. විස්තරාත්මක විශ්ලේෂණය මගින් දත්ත විශ්ලේෂණය සිදු කෙරේ.

සාකච්ඡාව සහ ප්‍රතිඵල

පෞරුෂය විග්‍රහ කළ විවිධ න්‍යායන් අතුරින් ගතිලක්ෂණ න්‍යායට (Trait Theory) හිමි වනුයේ ප්‍රමුඛ ස්ථානයකි. ළමා සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී ගතිලක්ෂණ න්‍යායෙහි සඳහන් වැදගත් පෞරුෂ මානයක් ලෙස මහාපෞරුෂ සාධක පහ (The big Five Personality Factors) නම් කළ හැකිය. ඒවා නම් විවෘත බව (Openness), හෘදය සාක්ෂියට එකඟ බව (Consciousness), බහිර්වර්ති බව (Extraversion), එකඟබව (Agreeableness) සහ නියුරෝෂියුබව (Neuroticism) වේ. Costa සහ McCare (1995, 1998) ප්‍රකාශ කරන පරිදි පෞරුෂය පිළිබඳ කරන ලද පර්යේෂණ ගණනාවකින් පෙනී ගොස් ඇත්තේ පුද්ගලයාගේ සමස්ත පෞරුෂය ම මෙම ප්‍රධාන සාධක පහ තුළට සංග්‍රහ කළ හැකි බවයි. (කුමාර, 2008) බෞද්ධ මනෝවිද්‍යාවට අනුව මනස ප්‍රතිච්ඡන්ත වන විට ශිෂ්‍යයා ගැටලු රැසකට මුහුණ දෙනු ලබයි. විවෘත භාවය අගයන බුදුදහම පෙන්වා දෙනුයේ විවෘත වීමේ ප්‍රමාණයට සාපේක්ෂකව බැබලීම ද සිදු වන බවයි. (විවටො විරොචනී නො පටිච්ඡන්තො) හෘදය සාක්ෂියට එකඟ බව යන දෙවන සාධකය බුදුදහමේ උගන්වන ආත්ම සංයමයට බොහෝ සෙයින් සමපාත වේ. අත්තාදිපතෙය්‍ය යනුවෙන් සඳහන්වනුයේ ද මෙයම වේ. ශ්‍රද්ධාව ද මෙහිලා ගිණිය හැකි තවත් ඉගැන්වීමකි. බහිර්වර්ති බව යනු මෙමග්‍රීය වේ. ධනාත්මක පෞරුෂ ලක්ෂණයක් වන මෙමගින් මිත්‍රශීලී හා සමාජශීලී ගුණ ගරුක ශිෂ්‍යයකු නිර්මාණය කරයි. එකඟ බව බෞද්ධ ඉගැන්වීමක් වන කරුණාව හා සසැදේ. කරුණාව පැතිරවීමත් ඵ්ඨිවාදීවීම, ක්‍රෝධය, වෛරය, තරහව වැනි සෘණාත්මක පෞරුෂ ලක්ෂණ පිටුදැකීමත් බෞද්ධ ඉගැන්වීමයි. නියුරෝෂියු බව ද සෘණාත්මක පෞරුෂ ලක්ෂණයකි. නැතහොත් අපගාමී පෞරුෂ ලක්ෂණයකි. මජ්ඣිමනිකායේ මධුපිණ්ඩික සූත්‍රයේ ඉගැන්වෙන ඉන්ද්‍රිය ඥාන ක්‍රියාවලිය පස් වැනි මහාපෞරුෂ සාධකය හා ගැළපේ. ප්‍රපඤ්ච ලෙස එහි ඉගැන්වෙන්නේ එයයි. ප්‍රපඤ්ච මගින් චිත්තවේගීය ස්ථාවරත්වය බිඳ දමා ආත්ම පාලනය නිෂ්ක්‍රීයකරනු ලැබේ. අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලියේ දී ළමාපෞරුෂ සංවර්ධනය ඉතාවැදගත් වූවකි. එහිලා ඉතාවැදගත් අනාවරණයන් මෙම සන්සන්දනාත්මක පර්යේෂණ කාර්යය මගින් හඳුනා ගත හැකිවේ. මෙම පර්යේෂණයෙහි මුඛ්‍ය අරමුණ වන්නේ ගතිලක්ෂණ න්‍යායෙහි සඳහන් මහාපෞරුෂ සාදක පිළිබඳ ඉගැන්වීම බෞද්ධ මනෝවිද්‍යාව හා තුළනාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීමයි. එවන් තුළනාත්මක අධ්‍යයනයක් මගින් අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලියෙහි ඉතා වැදගත් අංගයක් වන ළමා සංවර්ධන ක්‍ෂේත්‍රයට නව දැනුමක් උත්පාදනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයෙහි තවත් අරමුණකි.

නිගමන

පෞරුෂය පිළිබඳ ගතිලක්ෂණ න්‍යායේ ඉගැන්වීමට සාපේක්ෂකව ඉතා සියුම් විග්‍රහයක් බෞද්ධ ඉගැන්වීම තුළින් ප්‍රකටවේ. එහි දී ළමා පෞරුෂ සංවර්ධනයට අදාළව යහපත් ගති ලක්ෂණ සංවර්ධනය කර ගැනීම සිදු කළ අයුරු පෙන්වා දී තිබේ. බෞද්ධ විමුක්ති මාර්ගය හරහා අපගාමී පෞරුෂ ලක්ෂණ බැහැර කරනු ලබන අතර නීරෝගී සුපෞරුෂයක හිමිකරුවෙකු නිර්මාණය කරයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ගුරුවරයෙකු ලෙස නිර්මිත නික්ලේෂී මහරහතුන් ඊට නිදසුන් වේ. ඔවුහු පරමාදර්ශී පෞරුෂ ගති ලක්ෂණ ඇත්තෝ වෙති. බටහිර ගතිලක්ෂණ න්‍යාය අතික්‍රමණය කළ සුවිශේෂී පරමාර්ථගත ගතිලක්ෂණ සහිත සුපෞරුෂ නිර්මාණය කිරීම බෞද්ධ මනෝවිද්‍යාවේ අරමුණ වී තිබේ.

ප්‍රමුඛපද: ගතිලක්ෂණන්‍යාය, බෞද්ධ ඉගැන්වීම, පෞරුෂය, මනෝවිද්‍යාව

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

කුමාර, කේ. ජී. ඒ. එල්. (2008). ගතිලක්ෂණ න්‍යාය හා බෞද්ධ මනෝවිද්‍යාව. සම්භාෂා. 16 කලාපය. පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ශාඛාව. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය.

චන්දරත්න, කේ. (2014). ප්‍රතිසන්ධිය හා පෞරුෂය. කර්තෘ ප්‍රකාශන.

මැල්හොට්‍රා, ජී.පී. (2004). පුද්ගල විවිධතා. අධ්‍යාපන මනෝවිද්‍යාව. (ජීනේන්ද්‍ර මෝහන් සංස්කරණය / මහාචාර්ය ස්වර්ණා විජේතුංග පරිවර්තනය) අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව. දෙවන මුද්‍රණය.

<https://www.publichealth.columbia.edu>

සජ්චනී කස්තුරිආරච්චිගේ කාව්‍ය නිර්මාණවලින් විද්‍යමාන බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරුපිත චරිත පිළිබඳ විචාරාත්මක අධ්‍යයනයක්

තරංගා රණසිංහ

හැඳින්වීම

නූතන සිංහල කවිය, නූතන සාහිත්‍ය අංග අතර ප්‍රබල කලා මාධ්‍යකි. එය විකාශනය වී ඇත්තේ දීර්ඝ ඉතිහාසයක් ඔස්සේය. සිංහල කවිය පෝෂණය කිරීමට අප්‍රකට ජන කවියාගේ සිට විදග්ධ කවියා දක්වා බෝහෝ කවි කිවිදියෝ දායක වූහ. සිංහල කවියේ විශේෂ ලක්ෂණයක් ලෙස විද්‍යමාන වන්නේ, ඒ සඳහා දායක වී ඇති පිරිස අතර බහුතරයක් කවීන් වීමය. පුරාතන සිංහල කවියේ ගමන් මග විමර්ශනය කරන කළ සිංහල කවියට ස්ත්‍රී දායකත්වය අල්ප වශයෙන් හිමිවී ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකිය. ඒ අතරින් මාතර යුගයේ ගජමත් නෝනා කිවිදිය සිංහල කාව්‍ය ක්ෂේත්‍රයෙහි ස්ත්‍රී කාරකත්වය සටහන් කළ ප්‍රබල කිවිදිය වශයෙන් හඳුනාගත හැකිය. නූතන යුගයේ ප්‍රබල ස්ත්‍රී දායකත්වයක් සැපයූ කිවිදිය වන්නේ මොනිකා රුවන්පතිරණයි. මොනිකා රුවන්පතිරණ කිවිදියට පසුව සිංහල කාව්‍ය ක්ෂේත්‍රයට, 1990-2000 අතර කාලයේදී ප්‍රබලව ඉස්මතුව පෙනෙන කිවිදියන් අතරින් සජ්චනී කස්තුරිආරච්චි වැදගත් ලෙස හඳුනාගත හැකිය. සජ්චනී කස්තුරිආරච්චි කිවිදිය දීර්ඝ කාලයක් කවි පිටුවල කාව්‍යකරණයේ නිමග්නව සිට ගඟ දිය මතක (2005), අහස තවමත් අඳුරුය (2008), විප්‍රවාසීයකුගේ ළතැවිල්ල (2012) යන කාව්‍ය කෘති පළ කොට තිබේ. එසේ නමුත් නූතන කිවිදියන් අතරින් අවම අවධානයක් හිමිවී ඇති කිවිදියක් වශයෙන් ඇය හඳුනා ගැනීමේ පසුබිම හා සන්දර්භය මත ඇයගේ කාව්‍ය ධාරාවේ විශේෂ ලක්ෂණයක් ලෙස නූතන සමාජ ප්‍රස්තුත ප්‍රකාශ කිරීමෙහිලා බෞද්ධ සාහිත්‍යයෙන් ලබන ආලෝකයයි. මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාවෙහි ප්‍රධාන පර්යේෂණ අරමුණ බවට පත් වූයේ සජ්චනී කස්තුරිආරච්චිගේ කාව්‍ය නිර්මාණවලින් විද්‍යමාන වන බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරුපිත චරිත පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම වන අතර, තත් විමර්ශනය සඳහා උපයෝගී වූ පර්යේෂණ ගැටලුව බවට පත් වූයේ සජ්චනී කස්තුරිආරච්චි කිවිදිය සජ්චනී කස්තුරිආරච්චි කිවිදියගේ කාව්‍යධාරාව බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරුපිත චරිතවලින් පෝෂණය ලැබී ඇත්තේ කවරාකාරයෙන්ද? යන්නයි. සංස්කෘතික, සාහිත්‍යික, සාමාජීය හා න්‍යායික වශයෙන් වැදගත් වූ මෙම පර්යේෂණය 2000-2015 යන වර්ෂයන් තුළදී ඇය රචනා කරන ලද කාව්‍ය ග්‍රන්ථ සඳහා සීමා විය.

මෙමම පර්යේෂණය සිදු කිරීම සඳහා උපයෝගී කොට ඇත්තේ ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයයි. ප්‍රමාණාත්මක පර්යේෂණයකට වඩා පුස්තකාලය පර්යේෂණයක් මේ තුළ අන්තර්ගත බැවින් වඩාත් ප්‍රකට හා යොදාගත හැකි ඵලදායී පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය බවට පත් වූයේ ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයයි. ඒ අනුව ප්‍රාථමික, ද්විතීයක හා තෘතීයක මූලාශ්‍රය ඔස්සේ රැස් කරන ලද ගුණාත්මක දත්ත විස්තරාත්මක විධික්‍රමය ඔස්සේ සාකච්ඡාවට ලක්කොට ඇත.

පර්යේෂණ සාකච්ඡාව හා අනාවරණ

සජ්චනී කස්තුරිආරච්චි කිවිදියගේ කාව්‍ය රචනා සඳහා නූතන සමාජයේ අනවතර ජීවන අරගලයක නිමග්න මිනිසා මුහුණපාන ගැටලු අනුභවිත්වීමට පත්ව ඇත. බුද්ධොභං බෝධියසසාමි (කස්තුරිආරච්චි, 2012: 48). පද්‍ය නිර්මාණය සඳහා වස්තුවිෂය වන්නේ අනිධාවනකාරී ජීවන අරගලයක යෙදී සිටින වර්තමානිකයාගේ ස්වරූපයයි.

බුද්ධොභං බෝධියසසාමි

“සිටුව,

කී පමණින්ම

නතර වෙන්න ද කෝම?

අපි දුවනවා සිදුහත්

වෙන වෙනම

තනි තනියම

ඔබ වගේ බුදුවෙන්න නොවුණත්

මොකක් හරි සැනසුමක්

හොයාගෙන” (කස්තුරිආරච්චි, 2012: 48).

සිදුහත් කුමාරයා දුවන ලද්දේ ජීවිතයේ විමුක්ති මාර්ගය සොයාගෙනය. නූතන මිනිසා දුවන්නේ ජීවන අරගලය ජය ගැනීමටය. “සිටුව” යන වචනයෙන් අර්ථ ගන්වන්නේ අංගුලිමාල දමනයයි . කිවිදිය ණය බරින් යුක්ත මධ්‍ය පාන්තික ජීවිතය නතර කළ නොහැකි දෙයක් බව සියුම් විචාරාක්ෂිව පෙන්වා දෙයි. තම කාව්‍ය සංකල්පනා ප්‍රකාශ කිරීම උදෙසා බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරූපිත සිදුහත්, අංගුලිමාල වර්තවලින් පෝෂණය ලැබී ඇති ආකාරය විද්‍යමාන වේ.

කිවිදිය නූතන මිනිසාගේ ජීවන සබඳතා බිඳවැටීම පිළිබඳව නව කාව්‍යමය දෘෂ්ටියකින් ප්‍රකාශ කළ අවස්ථාවක් ලෙස “කෙසේ අමතක වූ විණි ද මා මිතුර?” (කස්තුරිආරච්චි, 2012: 85) කවියෙන් හඳුනාගත හැකිය

“කෙසේ අමතක වූ විණි ද මා මිතුර?

(බුදුහිමියන් තමන්ට බුහුම දණ්ඩනය පැන වූ පුවක අසා ඡන්න හිමි තෙවරක් සිහිසුන්ව වැටුණේ ලු)

“පාත නිරයේ පටන්

ඇත බඹලොව නොහැර

දකින නෙක

මෑත දොර දොර වැකිර

සුදහ ගින්නෙන් මියෙන දනන් නොපෙනෙන ලෙසට මුවා කොට

පවුරු පදනම් බැඳුණු ඒ දවස්

කෙසේ අමතක විණි ද මා මිතුර...”

(කස්තුරිආරච්චි, 2012: 85)

තම නිර්මාණ ඔස්සේ බුද්ධ චරිතය මෙන් ම බුද්ධ චරිතය වටා විකාශනය වන ජන්ත හිමි වැනි චරිත නූතන කවි සඳහා යොදා ගෙන ඇති ආකාරය මෙම කවියෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂය. ඒ අනුව නූතන සමාජ සබඳතා සාකච්ඡාවට බඳුන් කරන නූතන කිවිදියන් අතර මෙම කිවිදිය බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරූපිත චරිත වෙතින් වර්තමාන ජීවිතය දැකීමට සහායදා යොමු කරන බව කිව හැකිය.

බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ ප්‍රකට පටාචාරා, උදුම්බරා ආදී කාන්තා චරිත නූතන සමාජය දෙස නව වින්තන ධාරාවකින් බැලීම සඳහා උපයෝගී කොට ගැනීම මෙම කිවිදියගේ කාව්‍ය ගමන් මගෙහි තවත් ලක්ෂණයකි. ගඟ දිය මතක (කස්තුරිආරච්චි, 2005 : 52) කෘතියේ “පැන් වැඩීම” “කාව්‍ය සඳහා පටාචාරා චරිතය කේන්ද්‍රකොට ගෙන තිබේ.

“පැන් වැඩීම”

පටාචාරා පැමිණි සිටියාය

“හිස් අතින්

කඩමාලු වූ වතින්

කේඩෑරි වූ ගතින්

ගාට ගාට සෙමින්

පන්සලක් සොයාගිය

පටාචාරා පැමිණ සිටියාය

හිස් අතින්....”

(කස්තුරිආරච්චි, 2005 : 52)

පටාචාරාවට ලඝු කරන්නේ සමස්ත කාන්තා පරපුරට හිමි දුක් සමුදායන්ය. කවිදිය මෙම චරිතය ඔස්සේ නව අර්ථ කථනයක් ලබා දෙයි. කාන්තා විමුක්තිය සොයාගෙන ගිහි ගෙය අත්හළ යුතුබව නොකියයි. එය මෙවැනි සංකීර්ණ සමාජයකට අර්ථ ශුන්‍ය ප්‍රකාශයක් විය හැකිය. කවිදිය අර්ථ කථන නොපවසා කවිය විදින සහායදාට අර්ථ කථනයක් සොයා යාමට සලස්වයි. සමස්ත දුක් විදින කාන්තා පරපුරම කේන්ද්‍රගත කරන්නේ බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ ප්‍රකට පටාචාර චරිතයටය.

බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ අන්තර්ගත ප්‍රේත වස්තුවේ නිරූපිත ප්‍රේතයන් මුල්කොටගෙන නූතන සමාජය සියුම් ලෙස ප්‍රශ්න කිරීමට කිවිදිය දරන ලද උත්සාහය ඇගේ කවි අතර දක්නට ලැබීම විශේෂ වෙයි. බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරූපිත විවිධ චරිත තම කාව්‍ය

අරමුණු ප්‍රකාශ කිරීමට යොදාගෙන ඇති ආකාරය මේ ආකාරයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ වේ.

ප්‍රේන වස්තුව

නිමිත්ත - ඇමරිකානු ජාතිකයෙක් දින හතළිස් දෙකක් නිරාහාරව සිට ලෝක වාර්තාවක් තබයි. (පුවතක්)

“ස්වාමීනී,

ගිජුකුළු පව්ව පාමුල හුන්

ප්‍රේනයන් දුටුවෙමි

ස්වාමීනී

ඔවුහු නිරාහාර ව සිටිති

ස්වේත සුකර කදින්

මනු හිසින්

මහා ගිනි හඬින් දැව වෙමින් තදින්

ස්වාමීනී

ඔවුහු නිරාහාරව සිටිති...” (කස්තුරිආරච්චි, 2005: 32)

සජ්චනිකස්තුරිආරච්චි කිවිදිය ඇමරිකානු ජාතිකයෙක් දින හතළිස් දෙකක් නිරාහාරව සිට ලෝක වාර්තාවක් තබයි යන (පුවතක්) ඇසුරු කොටගෙන දර්ශනාව මෙන්ම කාමයේ ගිජුබව ඔස්සේ අර්ථගුණය ලෝකයේ යථාව ප්‍රකාශ කරයි. නූතන සමාජයේ කුසගින්න අනුභූතිය කොට ගනිමින් නව දාර්ශනික කාලායමය දෘෂ්ටි කෝණයකට අවශ්‍ය පරිදි සම්භාව්‍ය භාෂාව හා එහි රිද්මය භාවිතයට ගෙන තිබීම මෙහි ඇති විශේෂත්වකි. එ සඳහා උපයෝගී කොටගෙන ඇත්තේ ප්‍රේන වස්තුවේ නිරූපිත ප්‍රේනයන්ය.

ගුරුවරයාගේ භූමිකාව “මුසිලගේ පුනරාගමනය” (කස්තුරිආරච්චි, 2005 : 35) තුළින්, අපගේ අවධානයට ලක් කරයි. කිවිදිය ශිල්ප ලබා දුන්, පියකු ලෙසින් ආදර දැක්වූ ගුරුවරයාට සිසුවාට අමතක වන අයුරු මෙම කවියෙන් ප්‍රකාශනය

“මුසිලගේ පුනරාගමනය”

යුග නෙතින් ගලන සෙනෙහස්	දිය කදිනී
දෙතොලතර රුදුණු සුපුරුදු	පිය හසිනී
පිරිමදින් සෙමෙන් හිස මුදු	අත් තලෙනී
මට පුතේ කියන් යළි මගෙ	ඇදුරිදුනී (කස්තුරිආරච්චි, 2005 : 35)

ගුත්තිල මුසිල වර්ත ද්විත්වය බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරූපිත ප්‍රකට වර්ත වේ. මෙම වර්ත දෙක පිළිබඳව නූතන සාහිත්‍යයේ විවිධ මත ප්‍රකාශ වුවද කිවිදිය දක්වන්නේ සිසුවාට ගුරුවරයාගේ ගුණ අමතක වීමයි. කිවිදිය මෙහිදී ගුත්තිල කාලායමය නිරූපිත

කාච්ඡ ඊද්දමය භාවිතයට ගෙන ඇත. මුසිලම තමා නුගුණ දකියි. බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරූපිත ගුත්තිල මුසිල වර්ත වෙනින් වර්තමාන ජීවිතවල මුදු ගුණ පිරිහී යන ආකාරය දැකීමට සහාය යොමු කරන බව මෙමගින් පැහැදිලිය.

නූතන අඹුසැමි ප්‍රශ්න සමාජ ආර්ථික සාධකයන් හමුවේ බිඳ වැටීම සුලභ සිදුවීමකි. සිදුහත් යශෝධරා වර්ත මුල් කොටගෙන ඒවාට නව දෘෂ්ටිගත දිශානතියක් දැක්වීම සජීවනීගේ කාච්ඡ ධාරාවේ ප්‍රකට ලක්ෂණයක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

හිමියනි මමයි නුඹෙ පෙම්බර යසෝදරා	
හෝඩියට වත් පාසල් නොගිය නුඹ	හට
නිබ්බුත පද ඉගැන්නුවෙකු නොමැත	වත
දැන දැන පැමිණියෙන් නොපැකිළ නුඹගෙ	ගෙට
හිමියනි නිවෙන පැතුමක් සිත තිබුණ	නැත

(කස්තුරිආරච්චි, 2008: 35).

නූතන අඹුසැමි සම්බන්ධතා බිඳී යාමට හේතු ද ඒවා දෙස උපේක්ෂා සහගත ලෙස ස්ත්‍රිය හෙළන දෘෂ්ටිය බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරූපිත යශෝදරා වර්ත ඔස්සේ අවධානයට ලක් කරයි. තම කාච්ඡ ධාරාව පෝෂණය කිරීමට බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරූපිත වර්ත යොදාගෙන ඇති ආකාරය මේ ආකාරයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ වේ.

සමාලෝචනය

නූතන පද්‍ය සාහිත්‍යයේ නිරත කිවිඳියක් වන සජීවනී කස්තුරිආරච්චි කිවිඳිය කාච්ඡ අනුභූතියෙන් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමෙහිලා බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරූපිත වර්තවලින් පෝෂණය ලැබී ඇති ආකාරය තහවුරු වේ. බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරූපිත වර්ත ඇසුරින් නවකාච්ඡමය අර්ථකථන සැපයීම සජීවනීගේ කාච්ඡ ධාරාවෙන් සිදුව තිබේ.

ප්‍රමුඛ පද: නූතන පද්‍ය සාහිත්‍යය, සජීවනී කස්තුරිආරච්චි, බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නිරූපිත වර්ත, කාච්ඡ දෘෂ්ටිය, නව අර්ථකථන

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

අමරකීර්ති, ලියනගේ., (2016). නවකවි සලකුණ. නුගේගොඩ: සරසවි ප්‍රකාශන

වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින්., (2016 නව). කාච්ඡ විචාරය. රාජගිරිය: සරස ප්‍රකාශන

කස්තුරිආරච්චි, සජීවනී., (2005). කොළඹ: ගොඩගේ ප්‍රකාශන

එම., (2012). විප්‍රවාසයකුගේ ළතැවිල්ල. කොළඹ: ගොඩගේ ප්‍රකාශන

එම., (2008). අහස තවමත් අඳුරුය. කොළඹ: ගොඩගේ ප්‍රකාශන